

Čtvrtek, 14. března 2019

P8_TA(2019)0218

Zřízení Evropského měnového fondu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2019 o návrhu nařízení Rady o zřízení Evropského měnového fondu (COM(2017)0827 – 2017/0333R(APP))

(2021/C 23/86)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh nařízení Rady o zřízení Evropského měnového fondu (COM(2017)0827),
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o možném vývoji a změnách současného institucionálního uspořádání Evropské unie ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy ⁽²⁾,
- s ohledem na stanovisko Evropského výboru regionů ze dne 5. července 2018 o návrzích reformy hospodářské a měnové unie (HMU),
- s ohledem na dopis předsedy Euroskupiny předsedovi Evropské rady ze dne 25. června 2018 o dalším prohlubování HMU a na prohlášení eurosummitu ze dne 29. června 2018 o reformě Evropského mechanismu stability,
- s ohledem na zprávu Euroskupiny určenou vedoucím představitelům o prohloubení HMU ze dne 4. prosince 2018,
- s ohledem na prohlášení eurosummitu ze dne 14. prosince 2018,
- s ohledem na společný postoj ve věci budoucí spolupráce mezi Komisí a ESM ze dne 14. listopadu 2018,
- s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky (ECB) ze dne 11. dubna 2018 k návrhu nařízení o zřízení Evropského měnového fondu ⁽³⁾,
- s ohledem na stanovisko č. 2/2018 Evropského účetního dvora ze dne 18. září 2018 o auditních a účetních aspektech návrhu na zřízení Evropského měnového fondu v právním rámci Unie, který byl předložen dne 6. prosince 2017,
- s ohledem na zprávu pěti předsedů ze dne 22. června 2015 o dokončení evropské hospodářské a měnové unie, na bílou knihu Komise ze dne 1. března 2017 o budoucnosti Evropy a na diskusní dokument Komise ze dne 31. května 2017 o prohloubení hospodářské a měnové unie,
- s ohledem na své usnesení ze dne 12. června 2013 o posílení evropské demokracie v budoucí HMU ⁽⁴⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. března 2014 o vyšetřovací zprávě o úloze a operacích „trojky“ (ECB, Komise a MMF) s ohledem na země zapojené do programu eurozóny ⁽⁵⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2017 o rozpočtové kapacitě pro členské státy, jejichž měnou je euro ⁽⁶⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 30. května 2018 o víceletém finančním rámci 2021–2027 a o vlastních zdrojích ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 201.

⁽²⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 215.

⁽³⁾ Úř. věst. C 220, 25.6.2018, s. 2.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 65, 19.2.2016, s. 96.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 378, 9.11.2017, s. 182.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 252, 18.7.2018, s. 235.

⁽⁷⁾ Přijaté texty, P8_TA(2018)0226.

Čtvrtek, 14. března 2019

- s ohledem na čl. 99 odst. 5 jednacího řádu,
  - s ohledem na společná jednání Rozpočtového výboru a Hospodářského a měnového výboru podle článku 55 jednacího řádu,
  - s ohledem na průběžnou zprávu Rozpočtového výboru a Hospodářského a měnového výboru a stanoviska Výboru pro rozpočtovou kontrolu a Výboru pro ústavní záležitosti (A8-0087/2019),
- A. vzhledem k tomu, že zavedení eura je jedním z nejdůležitějších politických úspěchů evropského projektu a úhelným kamenem HMU;
- B. vzhledem k tomu, že finanční a hospodářská krize odhalila nedostatky ve struktuře eura a upozornila, že je třeba HMU urychleně prohloubit a posílit její demokratickou odpovědnost a transparentnost;
- C. vzhledem k tomu, že euro poskytuje občanům EU ochranu a příležitosti; vzhledem k tomu, že silná a stabilní eurozóna je pro její členy i pro celou EU nezbytná;
- D. vzhledem k tomu, že členství ve společném měnovém prostoru si žádá dodržování společných pravidel a povinností, jako jsou pravidla a povinnosti stanovené v Paktu o stabilitě a růstu, i společné nástroje pro reakci na závažné hospodářské a finanční otřesy a na podporu odpovědnosti, solidarity a vzestupného socioekonomického sblížení; vzhledem k tomu, že Smlouva o zřízení Evropského mechanismu stability (Smlouva o ESM) stanoví jasné propojení s evropskými mechanismy makroekonomického dohledu, a to zejména soulad s pravidly Paktu o stabilitě a růstu, včetně jeho doložek flexibility, a provádění udržitelných a inkluzivních strukturálních reforem; vzhledem k tomu, že prohlubování HMU by mělo být doprovázeno omezováním a sdílením rizik;
- E. vzhledem k tomu, že vytvoření Evropského nástroje finanční stability (EFSF) a jeho pozdější přeměna na Evropský mechanismus stability (ESM) představuje důležitý krok směrem k vytvoření evropského mechanismu pro řešení krizí a pomáhá posílit HMU a poskytovat finanční pomoc několika evropským zemím zasaženým krizí;
- F. vzhledem k tomu, že z mezivládní povahy ESM vyplývají důsledky pro jeho rozhodovací postupy, a zejména pro jeho schopnost rychle reagovat na hospodářské a finanční otřesy;
- G. vzhledem k tomu, že budoucí začlenění ESM do právního rámce Unie je třeba i nadále vnímat jako součást projektu dokončení HMU;
- H. vzhledem k tomu, že z probíhající debaty o budoucnosti Evropy a HMU vyplynulo, že jednotlivé členské státy mají na dlouhodobou budoucnost ESM odlišné politické názory, nicméně tato debata je dobrým základem pro důležitý první krok reformy ESM směrem k posílení jeho úlohy, rozvoji jeho finančních nástrojů a zlepšení jeho efektivity a demokratické odpovědnosti; vzhledem k tomu, že diskuse o prohloubení HMU by měla vést k politickému řešení reformy ESM;
- I. vzhledem k tomu, že v krátkodobém horizontu by měla reforma ESM zajistit řádné společné finanční jištění Jednotnému fondu pro řešení krizí (SRF), a přispět tak k rozvoji bankovní unie;
1. vítá návrh nařízení Rady o zřízení Evropského měnového fondu, který dne 6. prosince 2017 předložila Komise, a považuje jej za užitečný příspěvek k probíhající debatě o budoucnosti Evropy, prohloubení HMU a reformě ESM; vítá zejména návrh Komise začlenit ESM do právního řádu EU;
  2. konstatuje, že úkoly, které má reformovaný ESM vykonávat, budou spadat do oblasti hospodářské politiky a že název „Evropský měnový fond“ (EMF) může být zavádějící; konstatuje, že ECB ve svém stanovisku ze dne 11. dubna 2018 navrhla, aby si nástupce ESM zachoval název „ESM“; s ohledem na výše uvedené skutečnosti vyzývá k tomu, aby byly důsledky volby názvu reformovaného ESM řádně a důkladně posouzeny, s cílem zajistit co nejmenší možný dopad na hladké fungování reformovaného ESM; navrhuje, aby si ESM zachoval svůj současný název uznávaný na kapitálovém trhu, čímž by se dalo jasně najevo, že měnová politika eurozóny zůstává v působnosti ECB;

Čtvrtek, 14. března 2019

3. zdůrazňuje, že řádné fungování HMU je podpořeno existencí instituce, která slouží jako „věřitel poslední instance“; bere v této souvislosti na vědomí přínos ESM k řešení nedostatků institucionální struktury HMU, zejména poskytováním finanční pomoci několika členským státům zasazeným globální finanční krizí a dluhovou krizí;
4. připomíná svá předchozí stanoviska ve prospěch začlenění ESM do právního rámce Unie, čímž by se z něj stal plnohodnotný subjekt EU; trvá na tom, že toto začlenění do právního rámce EU by mělo také zohledňovat úlohu vnitrostátních parlamentů a že je třeba jej nadále vnímat jako součást projektu dokončení HMU; domnívá se, že uvedené začlenění by umožnilo řízení v souladu s metodou Společenství, zajistilo by úplnou soudržnost fiskálních pravidel a povinností, usnadnilo by koordinaci hospodářských a fiskálních politik a díky zapojení Evropského parlamentu by posílilo demokratickou legitimitu a odpovědnost;
5. zdůrazňuje, že pokud v budoucnu půjde o rozpočtové zdroje EU, měl by mít Parlament politickou pravomoc uplatňovat na ESM v rámci postupu udělování absolutoria všechna použitelná práva v oblasti kontroly rozpočtu; konstatuje, že v takovém případě by měl být Evropský účetní dvůr považován za nezávislého externího auditora a měla by mu být v rámci postupu udělování absolutoria svěřena jasná a formální úloha;
6. připomíná výsady vnitrostátních parlamentů v oblasti fiskálního a demokratického dohledu; domnívá se, že dohled nad reformovaným ESM ze strany vnitrostátních parlamentů a Evropského parlamentu by měl být dále posílen; domnívá se, že vnitrostátní parlamenty by měly mít právo získávat informace o činnosti ESM a zapojovat se do dialogu s výkonným ředitelem reformovaného ESM;
7. bere na vědomí, že návrh Komise vzbudil živou diskuzi o jeho politických, finančních a právních důsledcích; zdůrazňuje nicméně, že tato debata o dlouhodobé vizi institucionálního uspořádání ESM by neměla oddalovat přijetí opatření naléhavě potřebných k posílení a prosazování demokratické odpovědnosti HMU a její schopnosti podporovat finanční stabilitu a konvergenci a reagovat na hospodářské otřesy; požaduje proto revizi smlouvy o ESM s cílem provést smysluplnou krátkodobou reformu ESM, aniž by tím byla dotčena možnost uskutečnit ambicióznější změny v budoucnu;
8. zdůrazňuje, že prvořadým úkolem reformovaného ESM by i nadále mělo být poskytování přechodné finanční pomoci členským státům v nouzi, a to na základě konkrétních podmínek dohodnutých v ozdravných programech, a zohledňování zkušeností získaných při provádění předchozích programů finanční pomoci řízených Komisí, Mezinárodním měnovým fondem (MMF) a Evropskou centrální bankou (ECB); zdůrazňuje, že reformovaný ESM musí pro tento účel disponovat dostatečnou finanční kapacitou; staví se tedy proti veškerým pokusům o přeměnu reformovaného ESM v nástroj určený pouze pro banky nebo o omezení jeho finanční kapacity na podporu členských států;
9. připomíná, že škálu finančních nástrojů, které má ESM k dispozici, je třeba poskytnout i reformovanému ESM a že je třeba ji zlepšit, včetně možnosti poskytovat dostatečnou preventivní finanční podporu, jež členským státům umožní získat přístup k pomoci předtím, než začnou čelit závažným obtížím při získávání finančních prostředků na kapitálovém trhu; obhajuje postoj, že by přístup k preventivní podmíněné úvěrové lince měl být umožněn na základě prohlášení o záměru a měl by podléhat platným kritériím; připomíná, že tyto finanční nástroje se musí používat na pomoc členským státům v případě závažných hospodářských a finančních otřesů; připomíná, že finanční podpora poskytovaná členským státům může být doplněna o budoucí rozpočtový nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost, s cílem podporovat hospodářskou a finanční stabilizaci, investice a vzestupné socioekonomické sblížení v eurozóně;
10. zdůrazňuje, že HMU se skládá ze všech členských států EU, z nichž všechny, s výjimkou Dánska a Spojeného království, mají povinnost přijmout euro a připojit se k eurozóně, a proto by měl být každý ESM otevřený účasti všech členských států EU;
11. domnívá se, že reformovaný ESM by měl hrát po boku Komise a v úzké spolupráci s ECB významnější úlohu při řízení programů finanční pomoci a měl by zajišťovat, aby institucionální rámec Unie měl vždy, kdykoli to bude zapotřebí, větší autonomii, aniž by tím byla dotčena příslušná partnerství s ostatními institucemi, jako je MMF;

Čtvrtek, 14. března 2019

12. poukazuje na to, že reformovaný ESM by měl mít vlastní expertízu pro vypracování a posuzování prvků požadovaných v jeho stanovách; zdůrazňuje však, že hodnocení žádostí o finanční pomoc prováděné ESM i jeho rozhodování o podobě ozdravných programů ve spolupráci s dalšími orgány by nemělo v žádném případě nahradit či duplikovat běžný makroekonomický a fiskální dohled zakotvený ve finančních pravidlech a předpisech Unie ani se s ním překrývat, jelikož tento dohled musí zůstat výlučnou pravomocí Komise;
13. domnívá se, že případné budoucí ozdravné programy by měly zohledňovat sociální dopad navrhovaných opatření, a to i ve srovnání s dlouhodobým dopadem případné nezměněné politiky, vzhledem k předcházejícímu a smysluplnému posouzení sociálního dopadu;
14. zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby reformovaný ESM disponoval efektivním rozhodovacím postupem, zejména pro případy naléhavých situací; v této souvislosti požaduje posouzení současné správní struktury;
15. požaduje urychlenou reformu ESM, která rovněž nově vymezí jeho úlohu, funkce a finanční nástroje, aby mohl reformovaný ESM v případě řešení krize nabízet podporu likvidity a sloužit jako fiskální jistění pro SRF; žádá, aby společné jistění začalo fungovat co nejdříve, a to do roku 2020, pokud budou splněny dohodnuté podmínky, v každém případě však před rokem 2024;
16. zdůrazňuje riziko plynoucí ze zpoždění při prohlubování bankovní unie; vítá závěry zprávy Euroskupiny určené vedoucím představitelům o prohloubení HMU ze dne 4. prosince 2018, jejíž všechny prvky byly schváleny na eurosummitu dne 14. prosince 2018; zejména vítá postupující zavádění společného jistění pro SRF, které je podmíněno dostatečným pokrokem v oblasti snižování rizik, jenž bude posouzen v roce 2020, a schválení souboru podmínek pro reformu ESM; připomíná svůj dřívější postoj, že je zapotřebí dokončit evropský systém pojištění vkladů (EDIS), a uznává, že snižování rizik a sdílení rizik by mělo jít ruku v ruce; konstatuje, že dosud nebylo dosaženo žádného okamžitého výsledku, pokud jde o budoucí rozpočet eurozóny a stabilizační funkci, bere však na vědomí mandát pracovat na rozpočtovém nástroji pro konvergenci a konkurenceschopnost; zdůrazňuje, že bylo dosaženo významného pokroku v oblasti omezování rizik; připomíná, že k tomu významně přispěl Parlament, zejména prostřednictvím bankovního balíčku a obezřetnostní pojistky pro úvěry v selhání;
17. navrhuje vytvoření protokolu pro dočasné memorandum o spolupráci mezi ESM a Parlamentem, s okamžitou účinností, s cílem zlepšit interinstitucionální dialog a zvýšit transparentnost a odpovědnost ESM, specifikovat práva Parlamentu a jeho poslanců, pokud jde o otázky kladené v souvislosti s reformovaným ESM, pravidelná slyšení, práva na jmenování a příslušná práva na kontrolu rozpočtu; připomíná svou žádost o interinstitucionální uspořádání správy ekonomických záležitostí; zdůrazňuje, že výkonný ředitel reformovaného ESM by měl být zvolen Evropským parlamentem na základě návrhu Rady a že by měl Parlamentu následně podávat zprávy; naléhavě vyzývá, aby bylo ve složení řídicích orgánů ESM zajištěno vyvážené zastoupení žen a mužů;
18. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení předsedovi Evropské rady, Komisi, Radě, Euroskupině, Evropské centrální bance, výkonnému řediteli Evropského mechanismu stability a vládám a parlamentům členských států.